

1. Referentie

Referentie	Valcke, M., Schellens, T., Van Keer, H. & Gerarts, M. (2007). Primary school children's safe and unsafe use of the Internet at home and at school. An exploratory study. <i>Computers in Human Behavior</i> , 23, (6), 2838–2850.
Taal	Engels
ISSN	0747-5632
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In deze studie werden 1700 lagere schoolkinderen (4de, 5de en 6de leerjaar) uit 78 scholen in Vlaanderen en de directeurs van deze scholen bevraagd over internetgebruik en perceptie en gedrag in verband met veilig internetgebruik.

De resultaten tonen aan dat, naast het verwachte veelvuldige gebruik van internet thuis, er duidelijk sprake is van onveilig internetgebruik. Exploratie van de data onthult dat, van de huidige specifieke interventies om veilig internetgebruik en veilig internetgedrag te promoten, enkel controle vanwege ouder(s) significant verbonden is met minder onveilig internetgebruik. Interventies vanuit de school blijken geen verband te houden met de mate van onveilig internetgebruik. De aard van de huidige schoolinterventies wordt besproken en wordt als weinig effectief beschouwd met betrekking tot impact op gedrag.

Naast implicaties voor toekomstig onderzoek, worden ook aanbevelingen voor heroriëntering van schoolbeleid en –interventies aangereikt.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Media, onderwijs, vrije tijd, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Mediagebruik, ICT

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Martin Valcke, Tammy Schellens, Hilde Van Keer & Marjan Gerarts Vakgroep onderwijskunde, faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen Universiteit Gent Henri Dunantlaan 2 9000 Gent Tel: 09/264.86.64 Fax: 09/264.86.88 Brenda.Byl@UGent.be www.onderwijskunde.ugent.be Action Innocence Terkamerenlaan 62 1000 Brussel Tel: 02/626.20.00 Fax: 02/626.20.06 belgie@actioninnocence.org www.actioninnocence.org

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de kwantiteit en de aard van het internetgebruik thuis bij leerlingen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar van de lagere school? In welke mate is het internetgebruik van leerlingen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar onveilig? In welke mate is er supervisie van het internetgebruik thuis? Is er een relatie tussen de interventies thuis en het internetgebruik van leerlingen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar op school? Wat is de kwantiteit van computer- en internetgebruik van leerlingen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar op school? Welke interventies in verband met veilig internetgebruik vonden plaats op school? Is er een relatie tussen interventies in verband met veilig internetgebruik op school en het voorkomen van onveilig internetgebruik bij leerlingen uit het 4de, 5de en 6de leerjaar?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Interview / gesloten vragenlijst bij leerlingen (de eerste vragen werden voorgelezen door een interviewer, daarna ging het kind alleen verder met de vragenlijst maar kon steeds hulp vragen aan de interviewer). Een gesloten schriftelijke vragenlijst voor de directeurs.
Onderzochte groep	1700 leerlingen uit het 4 ^{de} , 5 ^{de} en 6 ^{de} leerjaar van 78 Vlaamse lagere scholen en de directeurs van deze scholen. De scholen werden op toevallige wijze geselecteerd uit een totaal van 2146 lagere scholen. De katholieke scholen waren licht overgerepresenteerd.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Internetgebruik	Het gebruik van internet is wijd verspreid onder de bevroegde kinderen. 95,7 % maakt gebruik van het internet en 62,9 % doet dit minstens drie keer per week. Over het algemeen hebben de kinderen thuis toegang tot internet. Meer dan de helft meldt gebruik van internet om schoolwerk te doen. 59,3 % van de leerlingen chat, waarvan bijna de helft drie of meer keer per week.
Onveilig internetgebruik	Bijna 26 % van de deelnemende leerlingen geeft toe niet altijd te weten met wie ze chatten. 13 % heeft al persoonlijke informatie vrijgegeven via het internet en bijna evenveel leerlingen zonden foto's naar mensen waarmee ze aan het chatten waren. 7,5 % van de respondenten gingen naar een via internet gemaakte afspraak met een onbekende en 1 op 5 van deze groep ging op z'n eentje naar die afspraak. Tijdens het surfen op internet werd 40,7 % van de bevroegde leerlingen geconfronteerd met aanstootgevend, onaangepaste inhoud en 16,7 % van de leerlingen voelde zich wel eens bedreigd terwijl ze online waren. Meisjes voelen zich vaker bedreigd dan jongens. Uiteindelijk gaf slechts 13,7 % van alle bevroegde kinderen geen enkele vorm van onveilig internetgebruik aan.
Supervisie door ouders	Meer dan de helft van de leerlingen ondervindt thuis nooit of nauwelijks controle op het gebruik van internet. Kinderen wiens ouders wel controle uitoefenen op het internetgebruik, kennen vaker alle mensen waarmee ze contact hebben via het net en geven minder vaak persoonlijke informatie of foto's door aan onbekende chatpartners. Op de andere onderzochte vormen van onveilig internetgebruik heeft de controle door ouders geen invloed.
Internetgebruik en supervisie op school	Uit de vragenlijsten die de directeurs invulden, blijkt dat de leerlingen in 66 % van de scholen minstens wekelijks het internet gebruiken. De interventies van scholen op het vlak van veilig internetgebruik blijven bijna altijd beperkt tot regels, begeleid gebruik, sociale controle,... De directeurs beweren trouwens het internetgebruik van de leerlingen in hoge mate te controleren, terwijl de leerlingen zelf dit in veel mindere mate ervaren. Interventies van scholen met betrekking tot veilig internetgebruik blijken praktisch geen effect te hebben op het eigenlijke internetgebruik van de leerlingen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/